education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2009

OOS-KAAP

PUNTE: 120

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 22 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings:

AFDELING A:	Leesbegrip	(30)
AFDELING B:	Opsomming	(10)
AFDELING C:	Taal	(60)
AFDELING D:	Letterkunde	(20)

2. Lees ALLE instruksies noukeurig deur.

3. Beantwoord AL die vrae.

4. Begin elke afdeling op ’n NUWE bladsy.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

6. Laat ’n reël oop na elke antwoord.

7. Skenk veral aandag aan spelling en sinskonstruksie.

8. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1: KOERANTARTIKEL

Lees die onderstaande leesstuk en beantwoord die vrae.

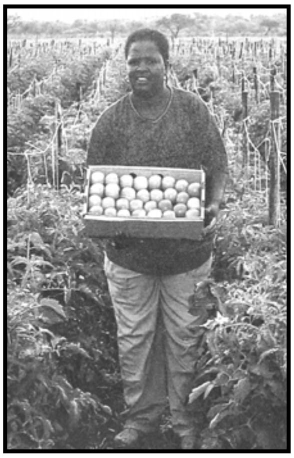

CAROLINE IS ’N WENNER

1. Caroline Chokoe is ’n vrou wat enigiets sal probeer om suksesvol te wees. Sy het besluit om ’n boer te word, al het sy nie baie daarvan geweet nie.

2. Op skool het sy die basiese dinge van boerdery geleer. Sy het toe ’n groentetuin by haar huis begin waar sy ’n bietjie meer geleer het. In 2001 het sy, sonder formele opleiding in landbou, op ’n plaas by Ga-Matlala in Limpopo begin boer.

3. Dis nie net harde werk wat haar suksesvol gemaak het nie. Sy het eers gekyk watter groente nie op die dorp se mark verkoop word nie, want sy het geweet dat mense graag verskillende soorte groente koop. Die wenresep vir Caroline se sukses is: vraag en aanbod! “Gee vir mense dit wat hulle graag wil hê en jy sal suksesvol wees,” glo Caroline.

4. Op ’n halwe hektaar grond het sy met tamaties, groenrissies en kool begin boer en vandag boer sy op 16 hektaar grond. Die plaas voorsien nou elke tweede week 500 kassies tamaties en 200 kissies groenrissies aan die grootste markte. Baie mense in Suid-Afrika koop hierdie produkte. Die besigheid bring daagliks R12 000 profyt in en het so groot geword dat sy drie trokke gebruik om al die produkte na die markte te vervoer.

5. Gemeenskapsdiens is vir Caroline belangrik. Sy voorsien groente aan 27 skoolvoedingskemas in haar omgewing. Verder is daar tien mense uit haar gemeenskap wat op die plaas werk. “Sommige mense gaan nie meer honger slaap nie, want ek betaal hulle,” sê Caroline.

6. Alhoewel Caroline so ’n besige en suksesvolle lewe het, besef sy dat ’n mens moet aanhou leer. Sy het haar formele landbouopleiding aan die einde van Februarie 2009 aan die Limpopo Landboukollege voltooi.

[Vertaal en verwerk uit: *Move!*, 7 Januarie 2009]

VRAE:

1.1 Waar boer Caroline?

1.1.1 Noem die plek. (1)

1.1.2 Noem die provinsie. (1)

1.2 Waar het Caroline begin leer om met groente te boer? Noem TWEE plekke. (2)

1.3 Caroline het min van boerdery geweet. Kies EEN WOORD uit die EERSTE SIN van paragraaf 2 wat dit vir ons sê. (1)

1.4
- Voltooi die paragraaf hieronder deur die regte woorde in te vul.
- Skryf slegs die VRAAGNOMMER en die KORREKTE WOORD neer.
- Kies jou antwoorde uit die volgende lysie:

gelees; soorte; koring; kolleges; werk; skole; gekyk

Caroline het sukses behaal omdat sy nie bang was om boerdery haar besigheid te maak nie. Sy het eers (1.4.1) ... wat om te doen voordat sy met die besigheid begin het. Sy plant net sekere (1.4.2) ... produkte. Mense in dorpe en (1.4.3) ... in haar omgewing gebruik haar produkte. Caroline se besigheid sorg dat sy baie geld maak, maar die ding wat haar die gelukkigste maak, is die feit dat sy (1.4.4) ... aan ander mense kan gee. (4)

1.5 Caroline gebruik 'n groot trok om die groente te vervoer.

1.5.1 Is die stelling hierbo WAAR of ONWAAR? (1)

1.5.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 1.5.1 uit die leesstuk. (1)

1.6 Kies die stelling wat NIE korrek is NIE. Skryf die vraagnommer en antwoord neer.

Caroline is 'n suksesvolle boer, want ...

A sy verdien elke maand R12 000.
B sy verkoop al haar produkte op die dorpsmark.
C sy verskaf produkte aan 'n skoolvoedingsprogram.
D sy verskaf werk aan 10 mense. (1)

1.7 Caroline se produkte word deur al die mense in die land gebruik.

1.7.1 Is die stelling hierbo WAAR of ONWAAR? (1)

1.7.2 Motiveer jou antwoord uit die leesstuk. (1)

1.8 Wat is die belangrikste les wat Caroline geleer het? (Paragraaf 6) (1)

1.9 Waarom sou jy sê dat Caroline 'n wenner is? (1)
[16]

VRAAG 2: TYDSKRIFARTIKEL

Lees die onderstaande leesstuk en beantwoord die vrae.

CHOLERA: WAT OM TE DOEN

1. Een uit elke twee mense wat cholera kry en nie behandel word nie, sterf binne 'n dag. Aan die ander kant sterf net 1% van die mense wat die regte behandeling kry. Die goue reël is: gaan dadelik dokter toe.

2. Cholera begin met 'n skielike pynlose diarree wat soos ryswater lyk. Dit begin ongeveer 24 tot 72 uur na infeksie. Siekes word dors en kry spierkrampe omdat hulle vinnig baie water verloor. Hul oë sink in en hul vel kry plooie. Hulle moet baie vloeistof drink.

3. Cholera versprei in besmette water. Om jou teen hierdie siekte te beskerm, moet jy jou drinkwater kook of gebottelde water gebruik. Rou groente en vrugte wat nie in skoon water afgewas word nie, kan ook die siekte versprei.

4. 'n Pasiënt se diarree en vomering is hoogs aansteeklik. Maak alles met 'n Jik-oplossing skoon, sodat ander mense nie aansteek nie.

[Verwerk uit: *Rooi Rose*, Maart 2009]

VRAE:

2.1 Elke mens wat cholera kry, sterf.

2.1.1 Is die stelling hierbo WAAR of ONWAAR? (1)

2.1.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 2.1.1 uit die leesstuk. (1)

2.2 Hoe lyk iemand wat cholera het? Noem TWEE dinge. (2)

2.3 Daar is cholera in die omgewing. Noem DRIE dinge wat jy sal doen sodat julle dit NIE kry NIE. (3)

2.4 Watter advies word gegee aan iemand wat cholera het en baie water verloor het? (1)

2.5 Die diarree begin onmiddellik na die infeksie.

2.5.1 Is die stelling hierbo WAAR of ONWAAR? (1)

2.5.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 2.5.1 uit die leesstuk. (1)

[10]

VRAAG 3: ADVERTENSIE

Lees die onderstaande advertensie en beantwoord die vrae.

BATHO BUSDIENS		
PAKKETTE VIR DIE WINTERVAKANSIE		
JOHANNESBURG NA DURBAN Retoerrit met ligte etes **R500** plus belasting R50		Kies die retoerrit van **Johannesburg na Durban** en kry 'n **10% KFC-afslagbewys!**
JHB NA DURBAN Enkelrit met geen etes	**R380** plus belasting R25	Kies die enkelrit van **Johannesburg na Durban** en skryf in vir 'n kompetisie en **wen R1 000**
JHB NA KAAPSTAD Retoerrit met ligte etes	**R990** plus belasting R70	Kies die retoerrit van **Johannesburg na Kaapstad** en kry 'n **20% KFC-afslagbewys!**
JHB NA POLOKWANE Retoerrit met ligte etes	**R400** plus belasting R40	Kies die retoerrit van **Johannesburg na Polokwane** en kry **R100 gratis lugtyd** **MTN/VODACOM**

[Verwerk uit: *Rapport*, 22 Februarie 2009]

VRAE:

3.1 Watter rit is die duurste? (1)

3.2 Kies die KORREKTE antwoord.

Met hoeveel verskil die belasting tussen die enkel- en die retoerrit tussen Johannesburg en Durban?

A R 15
B R 20
C R 30
D R 25 (1)

3.3 Wanneer is hierdie vakansiepakkette beskikbaar? (1)

3.4 Haal EEN WOORD uit die advertensie aan wat sê dat jy NIE vir die lugtyd sal betaal NIE. (1)
[4]

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 4

- Som die *belangrikste* inligting oor ’n suksesvolle onderhoud in *SEWE* volsinne op.
- Skryf die hoofgedagte van elke paragrafie in jou eie sinne neer.
- Moenie die opskrif van elke paragrafie (bv. LUISTER MOOI, PRAAT DUIDELIK, ens.) net so oorskryf nie.
- Jou opsomming moet ongeveer 60 woorde lank wees.
- Skryf die getal woorde onderaan die opsomming.

KRY DAARDIE WERK

1. LUISTER MOOI
Luister mooi na die vrae en beantwoord dit direk. Moenie bang wees om te vra dat die vraag herhaal word nie.

2. PRAAT DUIDELIK
As jy vinnig praat, sal die paneel jou moeilik verstaan. Die beste raad is om duidelik en stadig te praat. As jy bang is, haal diep asem. Dit sal jou kalmeer.

3. PRAAT DIE WAARHEID
Dis belangrik dat jy nie in jou CV en in jou onderhoud jok nie. Jy sal uitgevang word en die firma kan jou dan afdank. Jy gaan sukkel om weer werk te kry.

4. JOU PERSOONLIKHEID
Jou persoonlikheid moet pas by die werk waarvoor jy aansoek doen. Jy sal positief wees en met genoeg selfvertroue tydens die onderhoud kan praat.

5. INLIGTING OOR DIE FIRMA
Dis baie belangrik om voor die onderhoud genoeg inligting oor die firma te kry. Sorg dat jy weet hoe die firma funksioneer.

6. KWALIFIKASIES
Kwalifikasies is die sleutel tot sukses. Sorg dat jou kwalifikasies by die pos pas, want dan sal jy jou werk beter verstaan.

7. JOU KLEREDRAG
By die huis kan jy aantrek soos jy wil, maar by die werk is daar ander reëls. Trek professioneel aan en sorg dat jy ’n goeie indruk maak.

[Verwerk uit: *Rooi Rose*, Maart 2009]

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAAL

VRAAG 5: WOORDSTRUKTURE

Kyk na die prente hieronder en beantwoord die vrae op die volgende bladsy.

Die groep vriende – John, Thandi, Piet en Linda – het saam wildtuin toe gegaan.

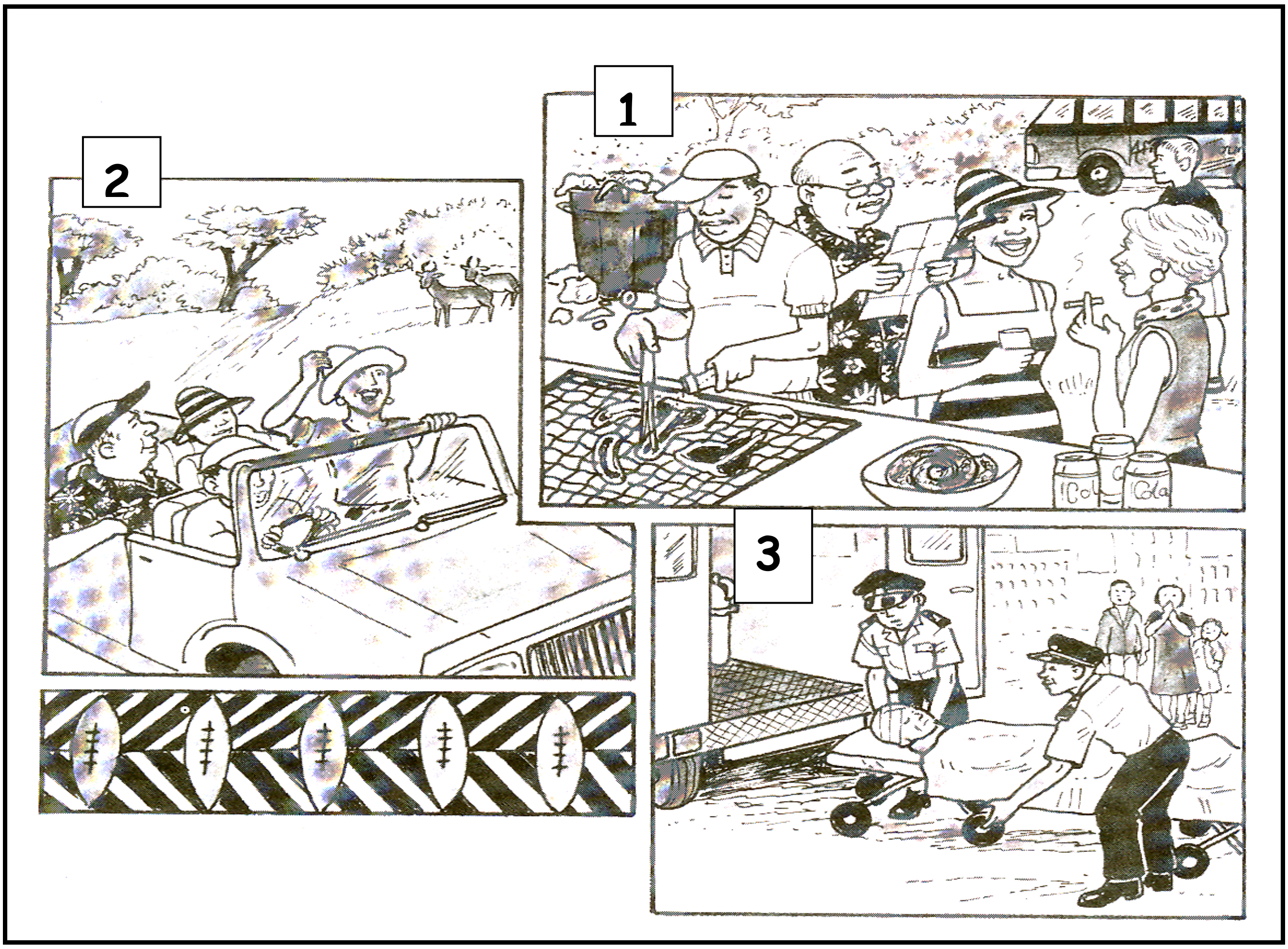

[Uit: *Isizulu Sanamuhla*, MM Masondo en NF Zondo Ibanga 6]

- Voltooi die paragrawe in die linkerkantste kolom met behulp van die leidrade in die regterkantste kolom. Skryf slegs die vraagnommer en die korrekte antwoord neer.
- Antwoorde in VRAAG 5.1 – 5.24 moet **korrek gespel** wees.

Voor 'n interessante (5.1 rys/rit) in die natuur, het die vriende besluit om vleis te braai.	5.1	Kies die regte woord.	(1)
Terwyl John besig was om die vleis (5.2 ...)	5.2	Voltooi die infinitief.	(1)
braai, het Piet (5.3 se/sy) koerant gelees.	5.3	Kies die regte woord.	(1)
Thandi het 'n (5.4 gestreepte/gestreepde) rok	5.4	Kies die regte spelvorm.	(1)
aan en hou 'n glasie wyn in haar (5.5 regs +	5.5	Gee een woord.	(1)
hand). Haar hoed het 'n (5.6 breed) rand wat	5.6	Gee die regte vorm.	(1)
haar (5.7 teen/vir) die son beskerm.	5.7	Kies die regte voorsetsel.	(1)
Linda, (5.8 wat/wie) 'n sigaret rook, gesels lekker met Thandi. Hulle gaan beslis die	5.8	Kies die regte woord.	(1)
gebraaide wors en (5.9 blikkies/blikies) bier geniet. As hulle klaar geëet het, sal hulle al	5.9	Kies die regte spelvorm.	(1)
die gemors in die (5.10 ...) gooi.	5.10	Vul die ontbrekende woord in.	(1)
Na middagete het hulle met die klein (5.11 motor) gery om wild te gaan kyk. Linda het	5.11	Gee die verkleiningsvorm.	(1)
(5.12 haar/sy) hoed vasgehou, want die motor	5.12	Kies die regte voornaamwoord.	(1)
(5.13 met + wat) hulle gery het, se dak was	5.13	Gee die regte vorm.	(1)
(5.14 toe).	5.14	Gee die antoniem.	(1)
Almal was kwaad vir Linda, maar Piet was nog (5.15 kwader/kwaater/kwater) vir haar, omdat sy te veel gedrink het en nie wou stilsit nie.	5.15	Kies die regte woord.	(1)
(5.16 A.g.v.) haar gedrag het sy uit die motor geval, toe John oor 'n gat gery het. Sy het	5.16	Skryf die afkorting voluit.	(1)
(5.17 ernstigste/ernstige/ernstigse)	5.17	Kies die regte woord.	(1)
kopbeserings (5.18 opdoen/opgedoen) en	5.18	Kies die regte woord.	(1)
moes deur die (5.19 ambulansman) hospitaal toe geneem word.	5.19	Gee die meervoud.	(1)
Linda was (5.20 bang) toe hulle haar in die	5.20	Gee die intensiewe vorm.	(1)
ambulans laai. Dit was die (5.21 driede/ derde/drieste) keer dat sy hospitaal toe moes gaan. Sy was gelukkig dat sy deur 'n goeie	5.21	Kies die regte woord.	(1)
(5.22 verpleër) gehelp is. Sy kan dankbaar	5.22	Gee die vroulike geslag.	(1)
wees, want anders sou sy (5.23 die emmer geskop het/die laaste os gewees het om in die kraal te kom).	5.23	Kies die gepaste idioom om die sin te voltooi.	(1)
Dit sal Linda (5.24 leer/leër) om stil te sit in 'n bewegende motor.	5.24	Kies die regte woord.	(1) **[24]**

VRAAG 6: SINSTRUKTURE

- Kyk na die prentjie.
- Lees die sinne in die linkerkantste kolom.
- Gebruik die leidrade in die regterkantste kolom.
- Skryf die sinne korrek oor.

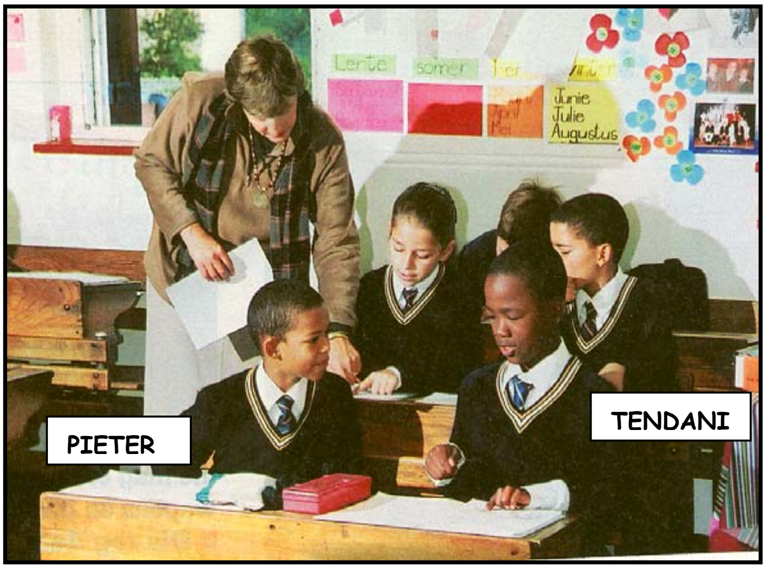

[Verwerk uit: *RAPPORT-TYDSKRIF*, 21 November 2007]

6.1 Verstaan Marie wat sy moet doen? (Nee, Marie verstaan ... wat sy moet doen ...)	6.1	Beantwoord in die ontkennende vorm.	(2)
6.2 Tendani verduidelik die som aan Pieter. (Môre ... Tendani die som ...)	6.2	Skryf in die toekomende tyd.	(2)
6.3 Pieter sê vir Tendani: "Jy is baie slim!" (Pieter sê vir Tendani dat ...)	6.3	Skryf in die indirekte rede.	(2)
6.4 Tendani kry al sy somme reg. (Tendani ... al sy somme ...)	6.4	Skryf in die verlede tyd.	(2)
6.5 Die kinders luister mooi. Hulle kry al die somme reg. (daarom)	6.5	Verbind die sinne soos aangedui.	(1)
6.6 Die kinders doen goed, <u>want hulle verstaan die werk</u>. (Waarom ...)	6.6	Voltooi die vraag sodat die onderstreepte deel die antwoord is.	(2)
6.7 Die kinders doen die werk. (Die werk ... ... die kinders ...)	6.7	Skryf in die lydende vorm.	(2)

6.8	Hard Pieter en Tendani werk elke oggend. (Pieter en Tendani ...)	6.8	Skryf die sin oor met die korrekte woordorde. Begin soos aangedui.	(3)
6.9	Gaan die kinders nog ’n toets skryf? (Die kinders ...)	6.9	Verander die sin in ’n stelsin.	(1)
6.10	Tendani was bang om te druip.	6.10	Skryf in die teenwoordige tyd.	(1)
6.11	Die juffrou vra vir Pieter of hy die som verstaan het. (Die juffrou vra: “Pieter, ...?”)	6.11	Skryf in die direkte rede.	(2) **[20]**

VRAAG 7: REDIGERING

Kyk na die strokiesprent en beantwoord die vrae.

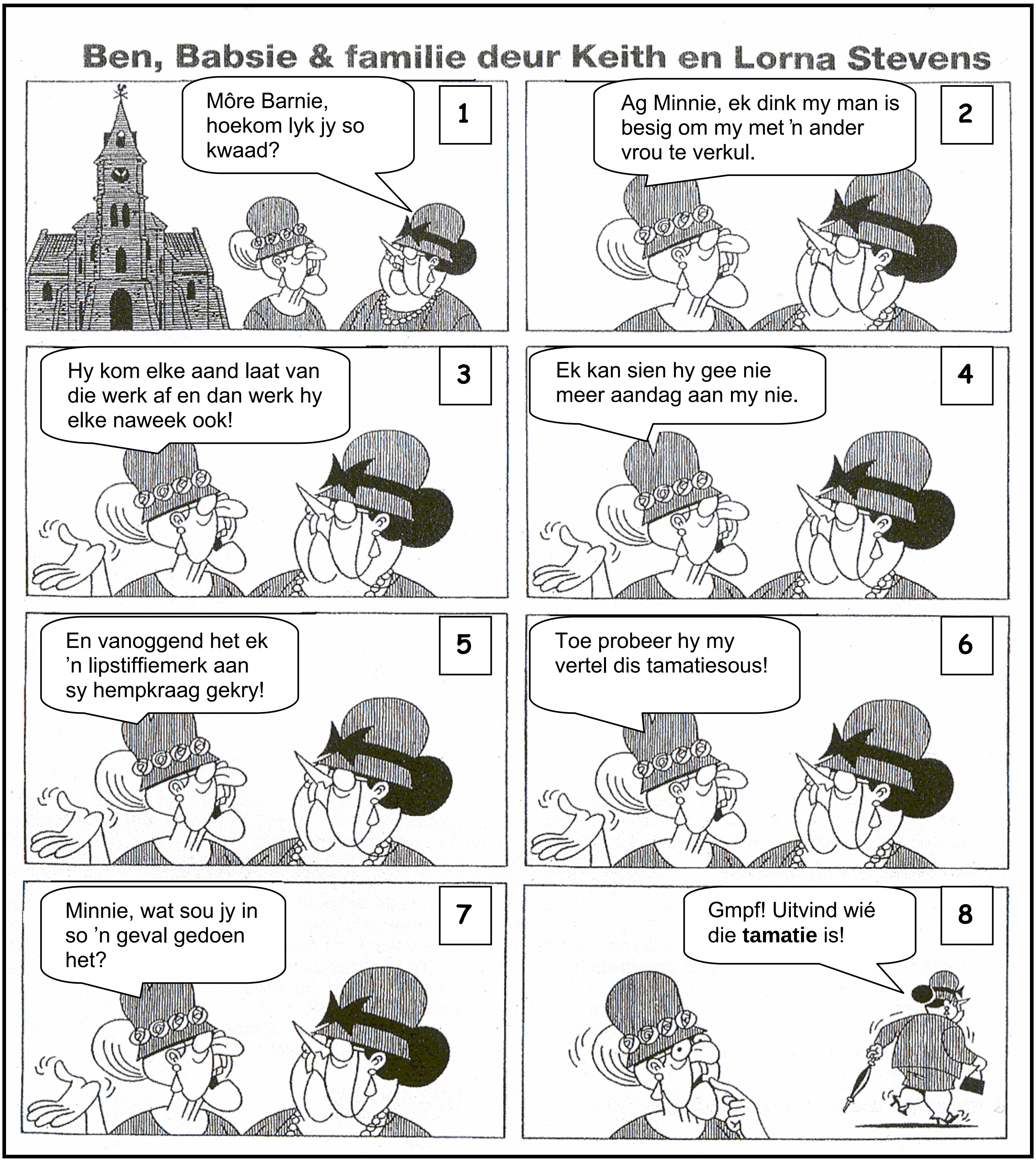

[Uit: *RAPPORT-TYDSKRIF*, 22 Julie 2007]

- Lees die sinne in die linkerkantste kolom.
- Gebruik die leidrade in die regterkantste kolom.
- Skryf die sinne korrek oor.

7.1 Môre Barnie, hoekom lyk jy so <u>ongelukig</u>?	7.1	Maak die spelfout reg.	(1)
7.2 Barnie <u>ken/weet</u> dat haar man haar met 'n ander vrou verkul.	7.2	Kies die regte werkwoord.	(1)
7.3 Sy voel dat haar man nie meer <u>vir/in</u> haar belangstel nie.	7.3	Kies die regte voorsetsel.	(1)
7.4 Hy kom nie elke aand vroeg van die werk af.	7.4	Verbeter die ontkenningsfout.	(1)
7.5 Die man hy het 'n merk aan sy hemp.	7.5	Verbeter die taalfout.	(1)
7.6 <u>Toe hy sê vir my</u> dis tamatiesous.	7.6	Verbeter die woordordefout.	(1)
7.7 Minnie dink Barnie <u>behoort om uit te vind</u> wie die tamatie is.	7.7	Verbeter die taalfout.	(1)
7.8 Barnie se man loop rond want hy is nie meer lief vir haar nie.	7.8	Vul die ontbrekende komma in.	(1)
7.9 Her husband was sorry he did something wrong.	7.9	Kies die REGTE vertaling: A Haar man was jammer hy doen iets verkeerds. B Haar man hy was jammer dat hy doen iets verkeerds. C Haar man was jammer dat hy iets verkeerds gedoen het. D Sy man was jammer dat hy gedoen het iets verkeerds.	(1) **[9]**

VRAAG 8: KRITIESE TAALBEWUSTHEID

8.1
- Kyk weer na die advertensie op bladsy 6.
- Beantwoord die vraag.

Kies die REGTE antwoord.

Waarom is 'plus belasting' so klein geskryf?

A Omdat daar min plek in die advertensie is.
B Om die indruk te gee dat die kaartjie goedkoper is.
C Omdat die belasting nie belangrik is nie.
D Om mense te laat dink dat die kaartjie duur is. (1)

8.2
- Kyk weer na die strokiesprent op bladsy 12.
- Beantwoord die vraag.

In raampie 8 sê Minnie: "Gmpf! Uitvind wié die **tamatie** is!"

Kies die REGTE antwoord.

As vroue dink dat alle mans lieg en hulle met ander vroue verkul, dan is dit 'n voorbeeld van ...

A stereotipering.
B rassisme.
C apartheid. (1)
D regverdigheid. **[2]**

VRAAG 9: KYK EN KOMMUNIKEER

- Kyk na die prente.
- Lees die situasies.
- Voer elke keer die opdrag uit.

9.1 SITUASIE: Die ma en haar dogter sit aan tafel vir aandete. Die dogter wil nie eet nie, want sy hou nie van groente nie. Die ma probeer die dogter AANMOEDIG om die groente te eet en VERDUIDELIK dat dit gesonde kos is.

[Uit: *TVPLUS*, 17 Desember 2008]

OPDRAG: Wat sê die ma aan haar dogter om haar aan te moedig om die kos te eet? Met watter woorde verduidelik sy waarom dit nodig is. Voltooi die sin in ongeveer 10 woorde.

Ma: My kind, ... (2)

9.2 SITUASIE: Dit is Zakhe se eerste jaar op skool. Sy ouer broer, Mandla, help Zakhe om 'n dasknoop te maak. Zakhe is so DANKBAAR dat sy broer hom help. Hy is TROTS op sy broer wat so baie dinge kan doen.

[Uit: *MOVE!*, 7 Januarie 2009]

OPDRAG: Wat sê Zakhe aan sy ouer broer, Mandla, om te wys hoe dankbaar hy vir sy hulp is en hoe trots hy op hom is. Voltooi die sin in ongeveer 10 woorde.

Zakhe: Ouboet, ... (2)

9.3 SITUASIE: Precious het aansoek gedoen vir ŉ pos as sekretaresse. Die bestuurder van die firma bel haar om te sê dat sy die pos as sekretaresse gekry het. Hy WENS haar GELUK en vra haar FORMEEL of sy die pos gaan aanvaar.

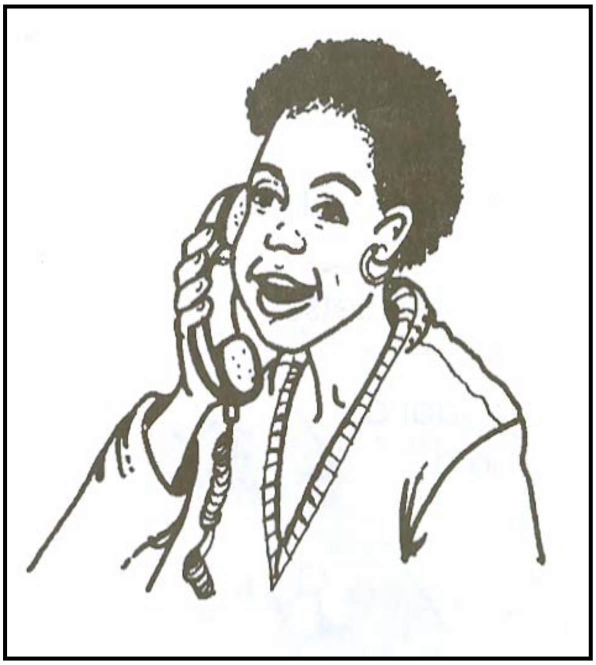

[Uit: *Isizulu Sanamuhla*, MM Masondo en NF Zondo Ibanga 6]

OPDRAG: Wat sal die bestuurder se woorde aan Precious wees?
Kies die REGTE antwoord.

A Bestuurder: Precious, goeie geluk, jy het die pos! Ek wil weet of jy die werk wil vat.
B Bestuurder: Mejuffrou, veels geluk, u is aangestel! Mag ek weet of u die pos sal aanvaar?
C Bestuurder: Mejuffrou, baie geluk! Ek wil nou dadelik ŉ antwoord hê wanneer jy kan begin?
D Bestuurder: Precious, goed gedoen! Stel jy nog belang in die pos? (1)

[5]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE

Hierdie afdeling bestaan uit TWEE vrae.

VRAAG 10: *DIE RAMP* – TT Cloete
VRAAG 11: *ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK* – Abraham H de Vries

Beantwoord EEN van die TWEE vrae.

***KINDERS VAN DIE AARDE* – Charles Fryer**

VRAAG 10

***DIE RAMP* – TT Cloete**

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Ek moes flink ry deur die nag om die volgende oggend betyds in Port Elizabeth te wees om my vrou af te haal … Die kinders het baie gehuil, veral die twee kleinstes.

10.1 Kies telkens die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer (10.1.1 – 10.1.3) en die letter (A – D) neer.

10.1.1 Watter dag van die week sou die "volgende oggend" wees?

A Saterdag
B Sondag
C Maandag
D Woensdag (1)

10.1.2 Die verteller se vrou moes per … teruggaan huis toe omdat sy baie siek was.

A bus
B huurmotor
C trein
D vliegtuig (1)

10.1.3 Die kinders het so baie gehuil, want …

A hulle wou nog langer vakansie hou.
B hulle het geglo dat hulle siek ma sou sterf.
C hulle wou nie sonder hulle ma teruggaan nie.
D hulle het almal baie siek geword. (1)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Ek het hard probeer troos en al reisende half ongeduldig gedink: Wat kan mens tog nie tref nie.

10.2 Rangskik die gebeure in die KORREKTE volgorde.

Skryf slegs die vraagnommer en daarna die letters (A – G) in die korrekte volgorde.

Die verteller en sy kinders se reis terug Port Elizabeth toe was moeilik, want daar was allerhande probleme.

A Dit het hard en aanhoudend begin reën.
B ŉ Steenbokkie het die motor beskadig.
C Die jongste kind het ŉ hoë koors ontwikkel.
D Die ander motoriste het nie gestop om die verteller te help nie.
E Die petroljoggie op Humansdorp het nie geweet waar ŉ dokter of apteker gewoon het nie.
F Die aspirien het opgeraak.
G ŉ Weldoener het stilgehou om hulle te help. (7)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Ek hou stil. Die enjin is gloeiend.

10.3 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer en die letter (A – D) neer.

Hoe het die verteller geweet dat daar fout met die motor was?

A Die kinders het vir hom gesê dat daar water uitlek.
B Die rooi liggie op die instrumentebord het hom gewaarsku.
C Die motor se ligte het nie gewerk nie.
D Hy het gevoel die motor is vuurwarm. (1)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Hy neem my aan my arm en lei my swyend na sy motortjie en wys vir my … Die ure gaan soos eeue verby. Uiteindelik …

10.4 Wat het die weldoener vir die verteller gewys wat dieselfde was as in die verteller se eie motor? Noem TWEE dinge. (2)

10.5 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer en die letter (A – D) neer.

"Die ure gaan soos eeue verby" is 'n voorbeeld van …

A personifikasie.
B kontras.
C 'n vergelyking.
D 'n metafoor. (1)

10.6 Wat het "uiteindelik" gebeur? (1)

10.7 Kies die aanhaling uit KOLOM B om by die karakter van die weldoener in KOLOM A te pas. Skryf slegs die vraagnommer (10.7.1 – 10.7.3) en die letter (A – D) neer.

KOLOM A	KOLOM B
10.7.1 Hy help graag ander mense.	A "Ek gaan jou nie in die steek laat nie."
10.7.2 Hy verwag nie vergoeding vir goeie dade nie.	B "Meneer, ek sal alles moontlik vir jou doen."
10.7.3 Hy is betroubaar.	C "Al betaal ek dan net vir jou bril."
	D "Nee, geen sent vir my nie."

(3)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

> Ek voel die man se pols, sy hart is stil, en ek lig met my flits in die oë wat strak na bo kyk, verby my flits, styf, soos net 'n dooie kan kyk. Die oë boei my, en die …

10.8 Wat het die verteller besef toe hy na die weldoener se oë gekyk het? Noem TWEE dinge. (2)
[20]

OF

VRAAG 11

***ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK* – Abraham H de Vries**

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Tussen die Swartberge en die see lê daar meer stories rond as klippe en bokspore. En die ergste is dat die meeste van die stories wáár is. Vra maar vir my, ek kom van daardie wêreld af.

11.1 Hierdie kortverhaal vertel van die gebeure op die Saterdag toe die twee spanne teen mekaar rugby gespeel het en van die gevolge wat Rooikoos se optrede vir homself gehad het.

Rangskik die gebeure in die KORREKTE volgorde.

Skryf slegs die vraagnommer en daarna die letters (A – F) in die korrekte volgorde.

A Rooikoos is na Barrydale se hotel geneem.
B Daar was amper ŉ vuisslanery in die hotel tussen Rooikoos en die Barrydalers.
C Rooikoos het Barrydale se losskakel so ontsenu dat hy misgeskop het.
D Die Barrydalers het Rooikoos se voorkoms so verander dat hy homself nie kon herken nie.
E Rooikoos was vroeg die Saterdagoggend al in die hotel se kantien.
F Die tuisspan het die rugbywedstryd gewen. (6)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Maar kyk, my dorp het – dit het ek al gesê – nie ŉ kat se kans gehad teen hulle nie. Dit was daardie jaar wat die onderwysers ook begin rugby speel het en om die mense nou nie in die gesig te vat nie, kry hulle toe plekke, maar man, dit was ŉ fout so groot soos ŉ waenhuisdeur.

11.2 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer en die letter (A – D) neer.

11.2.1 " ŉ fout so groot soos ŉ waenhuisdeur" is ŉ voorbeeld van …

A personifikasie.
B ŉ metafoor.
C kontras.
D ŉ vergelyking. (1)

11.2.2 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word om die volgende sin KORREK te voltooi.

Dit was ŉ fout om die onderwysers in die rugbyspan op te neem, want (hulle het sagte handjies gehad/hulle was klein mannetjies). (1)

Kopiereg voorbehou

11.3 Na wie verwys "hulle" in reël 1 in die aanhaling in VRAAG 11.2.2? (1)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Daar, in die hotel op Barrydale, word Rooikoos Willemse toe die volgende oggend wakker.

11.4 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer en die letter (A – D) neer.

"die volgende oggend" verwys na …

A Vrydag.
B Saterdag.
C Sondag.
D Maandag. (1)

11.5 Kies die sin wat NIE pas by Rooikoos se ervaringe in die hotel op Barrydale nie. Skryf die sin neer.

(Hy het ŉ appelboord buite die hotel gesien./Sy klere was weg.) (1)

11.6 Kies die beskrywing uit KOLOM B om by die karakter in KOLOM A te pas. Skryf slegs die vraagnommer (11.6.1 – 11.6.4) en die letter (A – E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
11.6.1	Die eienaar van die hotel	A	Skoonmaker in die hotel op Rooikoos se dorp.
11.6.2	Barrydale se losskakel	B	Hy het graag stories uitgesnuffel.
11.6.3	Jan	C	ŉ Mens kon nie met hom redeneer nie.
11.6.4	Die verteller	D	Hy het bakbene gehad.
		E	Hy was so groot soos ŉ bulkalf.

(4)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Hy staan stadig op en hy bekruip die spieël soos iemand wat vooraf weet hy gaan skrik.

11.7 Wat het Rooikoos in die spieël gesien wat hom wel laat skrik het? Noem TWEE dinge. (2)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Weg is die man om te gaan kyk. En Rooikoos staan met die gehoorbuis in sy hand en die trane loop oor sy wange …

11.8 Wie was "die man" in die aanhaling hierbo? (1)

11.9 Wat moes die man gaan kyk? (1)

11.10 Waarom was Rooikoos so hartseer dat hy gehuil het? (1)
[20]

TOTAAL AFDELING D: 20

GROOTTOTAAL: 120

Kopiereg voorbehou